

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

3/2021
30. årgang

HERREN SKAL BEVARE DEG FRA ALT ONDT.
HAN SKAL BEVARE DITT LIV.
HERREN SKAL BEVARE DIN UTGANG OG
DIN INNGANG FRA NÅ OG TIL EVIG TID.

Salme 121,7-8

I dette nummeret:

- Hva er «lovløshet» i Bibelen?
- Pinsen i lys av Det Gamle Testamentet
- Det jødiske påskemåltid

www.bibelsk-tro.no

PÅ BIBELENS Stiftelse GRUNN

utgir tidsskriftet Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å framme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlenes skriftsyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om "Skriften alene", "rettferdiggjørelsen ved tro på Kristus alene" og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Pensjonert lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), baker Erik Nordbø (nestformann), tømrer Jostein Vedøy og eiendomsmegler Edvard Jekteberg, pensjonert prosjektleder Livar Wetteland

Varamenn: Pensjonert adjunkt Gunnar Holth, pensjonert vaktmester Dagfinn Natland, Mangor Goa, avd.leder Olav Stokka,

Rådet:

Lektor/cand.theol. Eivind Gjerde, pensjonert lektor/cand. theol. Arvid Joramo, næringsdrivende Eivind Nilsen, Sivilingeniør John Peder Samdal, byggmester Bernhard Sunde, pensjonert stålverksarbeider Kjell Magnor Kvalvåg.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, pensjonert adjunkt Gunnar Holth, rektor Finn-Widar Knutzen, juridisk rådgiver Jan Endre Aasmundtveit, ekspeditør Immanuel Fuglsang (Danmark), pastor Henric Staxäng (Sverige), tømrer Eivind Ydstebø.

BØNNEVAKT FOR NORGE

Ønsker dere bønnesedler tilsendt, skriv til:

Bønnevakt for Norge,
Postboks 67,
4349 Bryne

*Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk
grunn*

Redaksjon:
Eivind Gjerde
Olav Hermod Kydland

**Redaksjons- og
ekspedisjonsadresse:**
Postboks 67, 4349 Bryne
olav.kydland@lyse.net

Internett:
www.bibelsk-tro.no
btpost@bibelsk-tro.no

Abonnement og gaver:
Persokkrossen 3
4046 Hafrsfjord
Postgiro: 0530.04.87884
Bankgiro: 3290.07.77786
Vipps: 538699
Kasserer: Edvard Jekteberg
Tlf: 51 55 02 48

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 180,-
Til andre land kr. 210,-
Skoleungdom kr. 160,-

Bibelsk Tros kassetjeneste
Mobil: 905 49 821

*Redaksjonen er ansvarlig for alt
som kommer fram i lederspalten.
Konkrete synspunkter forøvrig
står de respektive forfattere
ansvarlig for.*

*Red. deler nødvendigvis ikke alle
disse, men er ansvarlig for at
ikke noe bryter med stiftelsens
formål og grunnlag. Unntak fra
dette kan være ytringer i klipp-
og leserbrevspalten.*

*Ettertrykk kan skje ved
kildeangivelse.*

Layout: Jarle Goa

Trykk: Gunnarshaug Trykkeri
Tlf: 51 82 62 07

Foto på forsiden:
Ian Lindsay,
Pixabay

Hva er "lovløshet" i Bibelen?

Leder. Av Olav Hermod Kydland 4

Guds myndigheter i samfunnet

Andakt. Av Øivind Andersen 6

Det gjorde Gud

Sang. Av Ukjent forfatter 7

Pinsen i lys av Det Gamle Testamentet

Bibelforum. Av Mikkel Vigilius 8

Ludvig Hope – 150 års-jubileum

Portrett. Av Gunnar Holth 9

Guds vei gjennom anfeltelsen

Bokklipp. Av Hans Erik Nissen 13

En Herrens stridsmann

Tro og tjeneste. Av Finn Widar-Knutzen 14

Frafall

Bibelsk sjelesorg. Av Nils Dybdal-Holthe 15

Pest

Aktuelt emne. Av Kjell Helland 17

Uten Gud blir både ondskapen og kjærligheten et problem

Fra troens slagmark. Av Kjell Skartveit 17

Det jødiske påskemåltidet

Fokus på Israel. Av Jon Olav Østhus 20

Bibelsamling på Audnastrand: 12.-16. juli 2021

24

Et godt budskap

Bokklipp. Av Carl Olof Rosenius 26

Jacob Traasdahl – forkynner og åndelig leder

Portrett. Av Ove Sandvik 26

**Å, at jeg kunne min Jesus prise
som jeg av hjerte dog så gjerne vil,
fordi han ville slik nåde vise
å byde meg sitt himmeriket til!**

(Nr. 131, vers 1 i Sangboken)

Hva er "lovløshet" i Bibelen?

AV OLAV HERMOD KYDLAND

Guds ord taler mye om synd og syndens alvorlige konsekvenser. Synd skiller oss mennesker fra Gud. Da vår representant, Adam, falt i synd, da falt hele menneskeheten i synd, for menneskeheten er skapt som en slekt. Men den siste Adam, Jesus, tok all verdens synd og skyld på seg og døde en stedfortredende død for hele menneskeheten. På den måten åpnet Jesus en veg til Gud i himmelen.

Bibelen bruker forskjellige ord for synd

Det vanligste er hamartia som betyr å feile, å miste eller ta feil av målet. Ett annet ord er agnoema som vi kan oversette med forseelse. Atter et annet ord er parábasis = overtredelse. Det er da tale om overtredelse av en kjent lov, det vil si gå over lovens grense.

Begrepet anomía (lovløshet) er nok det sterkeste ord for synd som finnes i Bibelen. Studiebibelen V sier at anomía representerer en mer ytterliggående form for synd enn det disse andre ordene står for. Det er forskjell på lovbrudd og lovløshet: "Lovbrudd betyr å bryte loven, men lovløshet betyr snarere å oppheve loven, å handle som om loven ikke eksisterte." I 2 Tess 2,14 taler apostelen om "lovløshetens hemmelighet". Det er den innerste ånd og karakter i den mektige og kraftige bevegelse som i endetida skal føre "den lovløse", Antikrist, fram til verdensherredømme.

Frafall og lovløshet

Bibelen taler klart om frafallet i de siste tider. Mange skal falle fra den kristne tro, og samtidig skjer det også noe i samfunnslivet.

Når Gud forkastes som skaper, Jesus Kristus som frelser og forsoner og Den Hellige Ånd og hans virksomhet, og likedan forkastelse av alle guddommelige lover og normer, da får det også store konsekvenser

for etisk tenkning og praktisk moral. Da vil lovløsheten i form av kaos og anarki bre om seg og føre til uholdbare tilstander i samfunnslivet.

Konsekvensene vil bli som Apostelen Paulus nevner i 2 Tim 3,1-4:

"Men dette skal du vite at i de siste dager skal det komme vanskelige tider. For menneskene skal da være egenkjærlige, pengekjære, stortalende, overmodige, spottende, u lydige mot foreldre, utakknemlige, vanhellige, ukjærlige, upålitelige, baktalende, umåtelige, umilde, uten kjærlighet til det gode, svikefulle, fremfusende, oppblåste, slike som elsker sine lyster høyere enn Gud."

Dette er tydelig tegn på lovløshet, opprør mot Guds bud. Menneskene som utfører disse gjerninger, vitner om at de ikke bryr seg om Guds lov og bud, eller forkaster Gud og hans livslover for menneskelivet. De er ikke bare motstandere av Gud, men også av sine medmennesker, og da særlig mot gjenfødte kristne som lever etter Guds bud og fomaninger.

Jesus minnet sine disipler om at kjærligheten skulle bli kald hos de fleste fordi lovløsheten kom til å ta overhånd. (Matt 24,12)

Lovløsheten vil gripe om seg i stor skala. Derfor taler Guds ord om "lovløshetens hemmelighet". Prof. Hallesby sier i forbindelse 2 Tess 2,6-7:

"Hånd i hånd med det store frafall kommer det alminnelige anarki, fremkalt av de samme sataniske krefter som frafallet. Og når apostelen her taler om "det som holder igjen, så den lovløse først skal åpnes i sin tid," så er de fleste fortolkere enige om, at han dermed sikter til lov og orden, eller den lovlige øvrighet, som håndhever lov og orden. Og dette gir oss et dypt blikk inn i den syndens evolusjon, som fremkaller denne krise i vår slekts historie.

Hvem er det som står bak denne oppløsningen og arbeider for lovløshet?

Til dette svarer C. Asschenfeldt-Hansen i "Gullgruben":

"Det er ikke bare anarkister og nihilister som arbeider på denne oppløsningen. Alle Gud- og Kristusfiendtlige krefter samler seg på forskjellige måter for å bryte ned den moralske orden. Vi kan bare tenke på hva som skjer med ekteskap og familieliv. Også sosialdemokratiet har enkelte slike antikristelige element i seg.

Vil det da ikke finnes lover når Antikrist kommer til syne? Jo, men de lovene vil ikke lenger fortjene å bli kalt lover. Antikrists lover vil bare være lovløsheten satt i system. Hans lover vil gå ut på å framskynde og forsvare synden, og hans øvrighet vil hjelpe til i kampen mot alt som er godt og hellig."

Vi ser tydelig i dag hvordan lover som har sin basis i Guds lov forkastes og erstattes med antikristelige lover. Guds skaperordninger for ekteskap, familieliv og samfunnsliv er konserverende og bevarende både for det enkelte menneske og for samfunnet, oppløses etter den demoniske plan om at alle guddommelige skaperordninger og livsordninger skal bort.

Sjefienden ønsker å ødelegge ekteskapet og familien

Øivind Andersen sier om dette: "Derfor har sjefienden like fra først av prøvd å ødelegge ekteskapet. Sanne ekteskap og kristne hjem hvor det leves rett etter Guds ord, er farlige for djevelen. Det er grunnlaget for Guds rike menneskelig sett. Hvis djevelen ikke får ødelegge ekteskapet, får han ikke ødelagt et folk. Men kan det lykkes ham å ødelegge ekteskapet og den Guds orden som gjelder for det, så ødelegger han selve folket, og folket går til grunne."

I Norge og mange andre land ser vi at sterke krefter arbeider for å få kristendommen og kristen moral bort. Den beste måten å gjøre det på er å latterliggjøre kristendommen og erstatte den med sekulære lover og ideologier. Dette er etter bibelsk tankegang å overgi lovverket

til lovløshet siden bare lover som er bygget på bibelske prinsipper er sanne lover.

"Den lovløse" kommer

Thoralf Gilbrant sier at den lovløsheten som skal gjøre "den lovløse" til verdenshersker er et velordnet anarki. Det er selve øvrighetens forfall det tales om, han og fortsetter med å si: "Samfunnet blir styrt ut fra prinsipper som i seg selv er lovløse og Gud-fiendske. Det lovverk som er bygget på kristen grunn og på de ti bud, blir revet ned, og antikristelige prinsipper legges til grunn for samfunnsstyret. Loven står da ikke lenger som vern for liv og eiendom, hjem og ekteskap. Tvert imot blir lovgivermakten et middel til å omforme samfunnet til ett antikristent rike." (Fra "Tidens tegn", Del 1)

Det er Satan som fører an i det store opprøret mot Den treenige Gud og hans livslover for menneskene. Satan kommer til å bruke "den lovløse", Antikrist til å utføre denne demoniske gjerning. Han er ikke kommet til syne ennå, men hans ånd er virksom og forbereder for hans komme. "Biskop Bo Giertz sier om "lovløshetens hemmelighet": "I det uttrykket ligger både at disse kreftene virker på skjulte måter, også der man minst aner det, og at de er et 'mysterium'. Paulus bruker nettopp dette ordet. Vi står overfor noe ugrunnelig, noe vi aldri helt kan fatte." (Fra "Forklaringer til Det nye testamente, tredje del.)

Derfor kan vi si at verden legger alt til rette for "den lovløse", Antikrist. Han skal ikke måtte kjempe seg fram, for folkeliv og samfunnsliv legger alt til rette for han kan bli mottatt av sekulære mennesker. Det legges til rette for "den lovløse", og han skal gå inn å fullføre sitt verk med å avskaffe alt som minner om Den treenige Gud og hans livslover for menneskelivet. Guds ord sier: "*Han er den som står imot og som opphører seg over alt som blir kalt gud eller helligdom, så han setter seg i Guds tempel og gir seg ut for å være Gud.*" (2 Tess 2,4)

"Den lovløse", Antikrist kommer til å fullføre verket som er påbegynt ved hans ånd om både å løsrive seg fra og forkaste alle

gudgitte lover og normer. Antikrist vil kreve tilbedelse av seg selv. De kristne som ikke vil tilbe ham, men tilbe Den treenige Gud, vil bli drept. (Åp 13,15)

Den Hellige Ånd vil åpenbare hemmeligheten for Guds barn

Guds barn forstår situasjonen og Den Hellige Ånd vil åpenbare hemmeligheten etter hvert som tida skrider fram, men sekulære mennesker vil bli bedradd av Satan, Antikrist

og den falske profet som ved hjelp av løgn og lovløshet vil føre dem til fortapelsen. Dette skjer fordi de ikke tok imot kjærlighet til sannheten. Følgelig sender Gud kraftige villfarelse så de tror løgnen og holder seg til lovløsheten.

Men Guds barn ønsker, til tross for forførelse, forfølgelser og lidelser, holde seg til sannheten, Jesus Kristus og gå salig ut av denne verden. Gud være takk! □

Guds myndigheter i samfunnet

AV ØIVIND ANDERSEN

“Land! Land! Land! Hør Herrens ord!”
Jer 22,29

Det er Gud som har gitt menneskene faste bosteder og satt grenseskjell mellom dem. Det hører med til det som vi kaller den alminnelige åpenbaring, og Gud har ordnet det slik for at menneskene skulle søke ham (Apg 17,26-27).

Det er gudgitt at hver nasjon har sitt eget land. Det er Guds mening at nasjonene skulle leve i fred med hverandre og respektere hverandre.

Men skal dette bli virkeliggjort, må vi være tro mot de lover og ordninger som etter Guds ord gjelder i samfunnet.

Det er fire myndigheter som Gud har satt i samfunnet.

Den første er Guds ords myndighet. Den er all annen myndighet overordnet. Vi kan også kalle den Bibelens autoritet.

Den andre er foreldremyndigheten. I den har all annen myndighet sin rot, sier Martin Luther. Det er ikke samfunnet, men foreldrene som skal oppdra barna.

Den tredje er læremyndigheten. Det er Guds ordning at det skal være lærere, og da tenker vi ikke bare på lærere i Guds ord, men på all sann undervisning. Lærerne skal ha myndighet

til å holde disiplin, for at undervisningen kan komme til sin rett.

Den fjerde er øvrighetens myndighet. Det ord som er oversatt med øvrighet i Bibelen, betyr egentlig myndighet. Den går ut på å styre og lede et samfunn og på å opprettholde grensen mellom godt og ondt, sannhet og løgn.

En nasjons velferd og fremtid beror på at disse myndigheter blir respektert og får lov til å gjelde. Når de undergraves, er et land i fare! Da ødelegges et lands kultur, økonomi, moral og religion. Da blir det kaos og uholdbare forhold.

Derfor roper vi til det norske folk: *“Land! Land! Land! Hør Herrens ord!”* Vend om, før det er for sent! Be Gud oppreise menn og kvinner i vårt samfunn som respekterer Guds lover og ordninger! Da er det håp for Norges fremtid.

(Fra ”Ved kilden”. Andakt for 17. mai. Lunde forlag 1977) □

”DET GJORDE GUD”

*1. Se over ditt liv, kjære søster og bror
kan du sette de herligste ord: om undret som skjedde,
om himmelens bud: DET GJORDE GUD!*

*KOR: Det gjorde Gud. Han løste hvert bånd,
og skjenket meg livets ånd.
Den fattige drakt ble et skinnende skrud: Det gjorde Gud.*

*2. Om høydenes Tabor er veien du har,
og din himmel er spillende klar.
Du aldri må glemme, men juble det ut: Det gjorde Gud.*

*3. Og vandrer du enn gjennom tårenes dal,
og med byrder så tunge i kval.
Så lytt til det ord, dette trøstende bud: Det gjorde Gud.*

*4. Når engang i herlighetsdrakten du kledd,
skal få stå der ved glarhavets bredd,
der stråler et ord som titt trøstet hans brud: Det gjorde Gud.*

Ukjent forfatter

Pinsen i lys av Det Gamle Testamentet

AV MIKKEL VIGILIUS

Om pinsens innhold og betydning. Om sammenhengen mellom de 3000 døde ved Sinais fjell og de 3000 frelste ved sydmuren i tempelet pinsedag.

I Jerusalem er det et sted der man kan gå på de stenene som Jesus og apostlene gikk på i deres tid. Det er ved sydmuren av Herodes' tempel. Her er den trappen som førte til tempelets hovedinngang utgravd. Mye taler for at det var på denne trappen Peter holdt sin pinsetale. Det var neppe andre steder i Jerusalem der en kunne tale til 3000 mennesker, og det var bare her det var mulig å døpe dem. Ved sydmurens trapp var det over 140 bassenger til renselse.

Det er stort å sitte på denne trappen og vite at akkurat her brøt den nye pakts åndelige liv fram. Peter talte Guds ord til jødene. Han sa at deres Messias var kommet til dem, men at de hadde hånet og forkastet ham og drept ham – ved hjelp av hedningene (Apg 2,22-23). En alvorligere synd kunne en jøde neppe forestille seg. Men på pinsedagen overbeviste Den Hellige Ånd de jødene som var samlet om at det var nettopp det de hadde gjort.

Pinsens glede

Den Hellige Ånds gjerning er alltid kjennetegnet ved at vi avsløres som syndere og opprørere som må frelses av Guds nåde alene. Målet for Åndens gjerning er å herliggjøre Jesus for oss som vår frelser (Joh 16,14). Men det kan kun skje ved at vi avsløres som fortapte og ugudelige. Vi må bli fattige for å bli rike, fortapte for å bli frelste og syndere for å bli rettferdige. Dette er hemmeligheten i pinsens glede. Den er for avgjorte syndere som har funnet sin trøst, frelse og rettferdighet i Jesus alene.

Fra det evangelium som lød ved sydportens trapp veller det åndelige livet ut. Det kom først til jødene, og fra dem har det nådd ut til hele verden. Over alt hvor det kommer ut, virker

det tro, åndelig liv og åndelig frukt i hjertene. I profeten Esekiel kapittel 47 settes det bilder på denne virkeligheten. Esekiel taler om en strøm av levende vann som veller ut fra tempelets sydside: *"På begge elvebreddene skal det vokse opp alle slags frukttrær. Bladene på dem skal ikke visne, og frukten skal ikke høre opp. Hver måned skal de bære ny frukt. For vannet til dem går ut fra helligdommen."* (v 2. 12).

Det Gamle Testamentets pinse

Skal vi forstå pinsens innhold og rikdom, må vi nærme oss den gjennom Det Gamle Testamentet. Som den kristne påske må forstås i lyset av Det Gamle Testamentet, likedan gjelder det for den kristne pinsen at den må forstås i lyset av Det Gamle Testamentets pinse. Det er en fantastisk gave at vi som kristne kan lese Bibelen vel vitende om at den fra ende til annen er gitt av den Ånd som vil lede oss til Jesus og gjøre ham stor for oss (Luk 24,26-27; 1 Pet 1,10-12). Det gjelder også for Det Gamle Testamentets ord om pinsen.

Den første pinsen fant sted på *"førstegrødens dag"*, Det Gamle Testamentets pinsedag (4 Mos 28,26). I Det Gamle Testamentet er det en nær sammenheng mellom påske og pinse. Pinsen faller 50 dager etter den første søndag etter påske (5 Mos 16,1-12). Går vi tilbake til den første påske i Egypt og regner oss fram til den første pinsen, så falt den på den dag da Gud gav de ti bud til Moses på Sinai og sluttet pakt med Israels folk. Det forholdet betød mye for jødene

Bestill Bibelsk Tro for 2021 og få nr 5 og 6 for 2019, samt CD-en "Himmellengt" med sanger av Olav Fjermedal.

på Jesu tid, og pinsen handlet for dem i høy grad om å takke Gud for lovens ord og pakten.

Guds lov og våre hjerter

Den lov som Gud gav på Sinai var helt igjennom god. Den var et guddommelig uttrykk for sannhet og kjærlighet. Loven var god, men Israels folk var ondt. De var ikke verre enn andre folk, men de bar som alle andre syndefallets forderv i sine hjerter. Derfor trosset de igjen og igjen Guds lov. Det begynte da Moses var på Sinai for å motta loven. Folket fulgte sine egne lyster og lagde et avgudsbilde. Da Moses kom ned fra fjellet, kom Guds dom over folket. 3000 ble drept (2 Mos 32,28). Det er hva Guds gode lov kan oppnå med oss syndere. Den kan kun føre oss til dom og død.

Det er en nær sammenheng mellom de 3000 døde ved Sinais fjell og de 3000 frelste ved den første kristne pinse. Hele Det Gamle Testamentet vitner om at loven og lovens pakt ikke kan frambringe et hellig folk, fordi hjertene er onde. Men Det Gamle Testamentet peker frem mot en ny tid og en ny pakt, hvor Gud selv vil gjøre det umulige. Han vil skape et rent og hellig folk med nye hjerter, en ny ånd, et nytt liv og en ny vilje til å følge Guds vilje.

"Men dette er den pakt jeg vil opprette med Israels hus etter de dager, sier Herren: Jeg vil gi min lov i deres sinn, og skrive den i deres hjerte." Jer 31,33.

"Og jeg vil stenke rent vann på dere, så dere

skal bli rene. Fra alle deres urenheter og fra alle deres motbydelige avguder vil jeg rense dere. Jeg vil gi dere et nytt hjerte, og en ny ånd vil jeg gi i dere. Jeg vil ta bort steinhjertet av deres kjød og gi dere et kjødhjerte. Min Ånd vil jeg gi inne i dere, og jeg vil gjøre det så at dere følger mine bud og holder mine lover og gjør etter dem." Esek 36,25-27.

Åndens liv i hjertet

Da Jesus kom, sa han at Det Gamle Testamentets profetier om en ny pakt og et nytt åndelig liv innenfra snart skulle oppfylles. Men Den Hellige Ånd skulle først komme og herliggjøre Jesus: *"Den som tror på meg, som Skriften har sagt, fra hans indre skal det flyte strømmer av levende vann. Dette sa han om den Ånd de skulle få, de som trodde på ham. For Ånden var ennå ikke gitt, fordi Jesus ennå ikke var herliggjort."* Joh 7,38-39.

Når vi hører at Ånden ennå ikke var der, betyr ikke det at Ånden ikke var og virket i verden før pinsedag. Ånden var med allerede ved skapelsen (1 Mos 1,2). Men før pinsedag tok ikke Ånden bolig i de troendes hjerter, så de fikk et nytt åndelig liv innenfra med glede over en fullbrakt frelse, fred i samvittigheten og kjærlighet til Gud og nesten (Gal 5,22-23). Jesus måtte fullføre frelsen. Og først deretter kunne Ånden komme og herliggjøre frelsen. Det skjedde på pinsedag. Da kom Ånden og kastet lys over den fullbrakte frelse og vitnet for den enkelte: Denne frelse

CD

"Jeg takker deg, Herre!"
med sang av Torvald Kjetilstad

Kan bestilles via våre nettsider:
www.bibelsk-tro.no

Se annen kontaktinfo bakerst
i bladet (s. 31).

gjelder for deg! Det er det store nye i pinsen: Evangeliet forklares av Ånden for den enkelte til tro, åndelig liv, et nytt hjerte og en ny vilje innenfra. Det som loven ikke kunne, det kunne evangeliet!

Helliggjort av Ånden

”For det som var umulig for loven, fordi den var maktesløs på grunn av kjødet, det gjorde Gud, da han sendte sin egen Sønn i syndig kjøds lignelse, for syndens skyld, og fordømte synden i kjødet, for at lovens rettferdighet skulle bli oppfylt i oss, vi som ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden.” Rom 8,3-4

Det er herlig at det ikke står at lovens krav skal oppfylles av oss, men i oss! Det er Ånden som virker det nye liv i oss! Ingen av oss kan selv frembringe kjærlighet, glede, fred eller noen av Åndens frukter i våre hjerter. Men vi kan sette oss ned og lytte til evangeliet om Jesus. Så kommer Ånden selv til oss, tar bolig i oss og virker alle åndelige frukter i oss innenfra (Gal 3,1-5). Ånden er aldri uvirksom i ditt hjerte, der han bor. Derfor er det sant, som Luther sier at en kristen ikke bør helliggjøres, han bli helliggjort – av Ånden!

Samtidig syndere og rettferdige

Men vi har jo synden i oss! Ja, og det er en kilde til stadig uro i en kristens liv. Her kan vi finne stor trøst i Det Gamle Testamentets forordning for pinsen. Pinsen var en høstfest, der jødene takket Gud for årets høst. Høsten i Det Gamle Testamentet pekte fram mot den høst av mennesker som Gud vil samle inn i den nye pakts tid (Matt 9,36-38). På den bakgrunn er det stort å lese om de ofre hver jøde skulle bringe til Gud under pinsefesten: To brød bakt av deig med surdeig (3 Mos 23,17).

I Bibelen er surdeigen et bilde på synden (1 Kor 5,6-8; Gal 6,9). Derfor skulle brødet i påsken være usyret. Det skulle peke fram mot ham som var og er uten synd (2 Mos 12,15-20; 1 Kor 11,23-24). Men pinsens brød skulle peke fram mot den nye pakts folk, og det var og er et folk med synden i seg. Det store og trøstende er at pinsens brød med surdeigen i skulle bæres inn

for Guds ansikt, og at det for Gud var et hellig brød! (3 Mos 23,20). Det er en vidunderlig illustrasjon av det som også Det Nye Testamentet vitner om: At vi som tror på Jesus samtidig er syndere i oss selv og rettferdige for Gud i Jesus (Rom 7,14-8,1).

Det skulle være 2 brød, og det er opplagt å se dem som et bilde på de to folk som ved Guds Ånd ble forenet i forlengelsen av pinsedag: Jøder og hedninger. Jesu fullbrakte frelse har åpnet veien til Gud og paradiset for alle syndere, jøder og hedninger, deg og meg.

”For han er vår fred, han som gjorde de to til ett (...) For gjennom ham har vi begge adgang til Faderen i én Ånd.” (Ef 2,14.18). Om denne frelse vitner Ånden og sier at den gjelder for deg! La oss lytte til Åndens vitnesbyrd om Jesu frelse, takke for den og finne all vår trøst i den!

God pinse!

(Fra ”Nyt Liv” nr. 1-2020, med tillatelse fra forfatteren. Oversatt til norsk)

Ludvig Hope – 150 års-jubileum.

AV GUNNAR HOLTH

Ludvig Hope

- født i Masfjorden 17. januar 1871.
- gikk omgangsskole i heimbygda og et kurs på emissærskolen i Bergen.
- 19 år gammel begynte han å forkynne Guds ord.
- talte til store forsamlinger og opplevde store vekkelser.
- ble en av Norges største forkynnere – lekmannshøvdingen.
- generalsekretær i Kinamisjonsforbundet (nå NLM) 1931-1936.
- han avviste tidlig det kirkelige embete og krevde rett for lekmenn til å utdele nattverden.
- i okkupasjonsårene ble Hope en av de fremste lederne for kirkefronten.
- ble arrestert i mai 1943 og satt på Grini til august 1944.
- ”Kristus vårt liv”, ”Ånd og kraft”, ”Det gjorde Gud”, ”I desse siste dagar”, ”Kyrkja og Guds folk”, ”Eit ord i dag” (andaktsbok), ”Mot Målet” (prekensamling) er noen av Hopes mest kjente bøker.

Jeg har lest en god del av og om Hope. Det har vært til stor åndelig hjelp og rik oppbyggelse.

Her er rike kilder. Mye å øse av.

I denne artikkelen velger jeg ut to glimt fra hans liv. De har fulgt meg siden jeg leste de som ganske ung.

Først det som hendte da Hope ble frelst (av Oscar Handeland).

Det andre stod å lese i ”Kineseren” (nå Utsyn) i 1921. Det er skrevet av Hope selv da han fylte 50 år.

Oscar Handeland skriver:

”Så var det ein dag, truleg i slutten av mai 1887, at han låg og reinska ugras or ein potetåker på farsgarden. Han bala med det gamle spørsmålet om å tru. Ikkje på om Gud var til, det tvila han aldri på. Alt som stod i Bibelen, heldt han for sant. Men korleis skulle han få fred med Gud, bli eit frelst og nytt menneske? Han visste at det måtte tru til, for det stod i Guds ord, og det sa alle preikarane, men korleis skulle han få det til å tru? Det spørsmålet var like uløyst for han no som den fyrste dagen han tok til å grunda på det.

Då kom han ihug noko som han hadde lært på skulen, og som han alltid hadde kunna seinare.

I Luthers tolking av den andre artikkelen stod det: -at han ved sin uskyldige lidelse har frelst meg!

Var det ikkje slik det stod i katekisma? Jau visst var det so! Han tok det opp att: -har frelst meg!

Det stod ikkje:- han skal frelsa meg, nei, det stod: - han har. Ludvig gløynde bort både tru og tvil der han låg og reiv ugras. Han såg berre dette eine: Kristus har frelst meg! Det var som ei svartblå toresky hadde rivna og sola skein klår og varm. Heile tilværet var som nytt.”

Ludvig Hope skrev dette stykket og dette diktet i 1921:

”Eg må få lov på denne måten å senda alle dei som kom meg i hug på femtiårs-dagen, mi beste takk.

Alt frå først til sist kom både utenkt og uventa. Hjarteleg takk til alle.

Det er også ein trong for meg å få seia to-tre ord om eit og anna som høyrer til farne tider.

Eg har reist mellom folket mitt som forkynnar av ordet om Guds rike i 30 år.

På toppen av livsdagen er det mellom dei mange ting særleg ein ting som gjer meg både mjuk og takksam.

Det er tanken på alle som har vore mine

ærlige vener i desse år, alle som opna heimane sine for meg, alle som har vore gode mot meg, så god som eg skulle vore deira eigen gut, alle som har gitt meg eit godt rom å bu i, alle som i hjarta og gjerning ikkje har spart anten tid eller velgjerningar, alle som den lange og tidt sure natta har stått på bryggja og venta til båten kom, alle som saman med meg sleit på kofferten, alle husmødre som sat oppe og venta med god mat og drikke, alle som skyssa meg over hei og hav og som stod trufast med i arbeidet i misjonen – alle dykk søker hjarta

mitt etter, så eg kan få seia dykk mi beste takk.

Då tankane mine stansa ved alt dette no på femtiårs-dagen, då seig eg saman i gråt.

Hjarta tina opp ved minnet om all Guds nåde og alle velgjerningar frå kristne vener.

Eg ser det så klårt som midt i middagslys at alt var nåde. Takk alle!

Men Gud vere takk!”

Så følger diktet ”Guds nåde var stor”. I det første verset skildrer Hope så fint sin egen omvendelse:

Guds nåde var stor.

Den fann meg langt inn i den trongaste fjord.
Han førde meg over frå synd og frå skam
og la meg som barn tett ved Faderens famn.
Frå korset kom lyset ved Frelsarens ord.
Guds nåde var stor.

Guds nåde var stor.

Han gav meg ein plass mellom sine på jord.
Frå dag og til dag og frå år og til år
han stelte så varsamt med syndarens sår.
Han turka bort tåra og gav meg si trøyst
i modlause bryst.

Guds nåde var stor.

Han gav meg å gå med sitt frelsande ord.
Han heldt meg i handa og lyste meg ut
der avgrunn ligg duld under kristeleg skrud,
der Satan stod kledd som Guds englar i kor.
Guds nåde var stor.

Det lider mot haust.

Det stirande auga ser vonfullt mot aust.
Når liene gulnar vert lufta så rein,
dei skiftande fargar dei lokkar meg heim.
Lat foten då trøytna og støttast av stokk –
Guds nåde er nok.

Guds nåde er nok.

Han tok meg i handa og førde meg opp,
han bruka vil døden til tenar for liv
og føra meg over som Frelsarens viv.
Der syng eg min song i den salige flokk.
Guds nåde er nok.

Min Frelsar, ha takk.

Du aldri gjekk frå meg om lite eg rakk.
Eg tilbed ditt namn og velsignar dei sår
som opna meg vegen til framtid og vår.
I haust-strima ser eg den gryande dag –
Den himmelske stad. □

NB! Husk å melde adresseforandring når du flytter!

Guds vei gjennom anfektelsen

AV HANS ERIK NISSEN

Tales det lite om anfektelser? Henger det sammen med at der ikke er plass til kamp, lidelse og nød i tidens felles oppfatning av hva kristendommen er? Man kan ikke unngå å få det inntrykk at mange mener at en kristen oftest skal være smilende. Han skal gi både seg selv og andre det inntrykk at er man først blitt en kristen, er man kommet over på livets solside.

Anfektelsen kan derfor føre til ensomhet. Å være anfektet øker skylden. Man sier til seg selv: "Det skulle du ikke være. Slik du har det nå, er du en vanære for Jesu navn. Det er nok ingen som får lyst til å være en kristen ved å se på deg!"

Nei til det overfladiske

Er du anfektet har du ikke grunn til å fortvile. Det er det snarere grunn til for den som har en kristendom som lik en badeball som vugger fornøyd på tidens hav. Gud ønsker rot- og grunnfestede barn. Derfor lar han mange slags stormer blåse over dem.

Vi skal ikke sette opp skjema for hvordan Gud fører oss. Vi er jo så ulike. Derfor er hans vei med oss heller ikke den samme. Natur og temperament har en betydelig rolle, det har også oppdragelse og ytre livsvilkår. Alt i vårt liv er med i Guds plan. Og det er en sammenheng mellom alt dette og de redskaper Gud ønsker å danne oss til.

Det kan godt være at både du selv og andre synes at Herren belaster deg for hardt. Det er farlig å gi plass for den tanke. Gud er trofast. Han vil ikke tillate at vi fristes over evne, men sammen med fristelsen skape en vei ut av den, så vi kan stå igjennom den. 1.Kor 10,12.

I anfektelsen er denne sannhet ofte skjult, men den står likevel fast, og du gjør rett i å holde deg til den. Ellers får du fort den tanke at du ikke kan annet enn å falle i synd, men det er en satanisk løgn. Jesus har ikke bare sonet synden, han har også brutt syndens makt.

Den nakne troen

I anfektelsen lar Gud alle dine egne støtter falle. Du ser at ikke noe kan bygges på følelser. Det kan ikke stoles på noe i en tilsynelatende sikkerhet i den ytre verden. Ditt åndelige liv gir deg heller ikke noe holdepunkt. Ikke engang din egen tro kan du regne med.

Det er så vanskelig når alt vårt eget blir tatt fra oss. Man føler seg ribbet og fattig. Spørsmålene til Gud blir mange og store. Men Gud har bare ett svar: Alt det du mangler, eier du i Jesus.

Det religiøse menneske i din gamle natur protesterer. Det kan ikke finne seg i å ikke ha noe selv. Men Gud vil lære deg å se bort fra det gamle menneskets påstander og krav. Guds ord sier: *"De som hører Kristus Jesus til, har korsfestet kjødet med dets lidenskaper og lyster."* Det gjelder også lysten etter et åndelig liv som du kan være tilfreds med.

Herren vil at Jesus skal være ditt eneste holdepunkt. Det er han først når du er misfornøyd med alt hos deg selv. Du må føres dithen at du må si at skal du bli frelst, kan det bare skje om Herren gjør alt.

Det er der ute på det ytterste revet du blir mottakelig for evangeliet. Skal du frelses, er der ingen annen mulighet enn at en annen gjør det helt og fullt. Dypest sett er det en salig stilling å være i.

Rosenius skriver: "Hvilken forunderlig trøst det er med hjertets tro å kunne si: Alt mitt er hans, og hans er mitt. Min synd er hans synd, min nød er hans nød, men hans rettferdighet er min rettferdighet, hans lydighet er min lydighet, hans blod er min renselse, hans død er mitt liv. Lovet være Herrens navn! Mot min synd setter jeg hans rettferdighet, mot min kulde hans kjærlighet, mot min svakhet hans styrke. Er jeg syndig så er Kristus rettferdig, er jeg kald, så er Kristus varm, er jeg forsagt og engstelig, så vet Kristus råd. Kort sagt: Alt hans er mitt, og mitt er hans."

Det er dit Herren vil føre oss. La ikke fortvilelsen få makt over deg. Ordet gir deg rett til noe annet. Herren vil skape en vei ut av all nød i ditt liv, og den veien er Jesus. Hjertet ditt skal gjennom alt bindes sterkere til ham. Han skal i stadig høyere grad bli ditt hjertes eneste skatt. Du skal fylles av en usigelig glede som er så dyp at du eier den også i din største nød.

Anfektelse blir aldri det siste i en kristens liv.

Herren fører ut av all nød. Det er sjelden at en av Herrens små dør i anfektelse og mørke, men selv når det skjer, er det likevel sant at anfektelsen ikke er det siste. Den lyse, herlige og forklarte dag venter der fremme. Og det gjør den for hver eneste som hører Jesus til.

(Fra "Mellom liv & død", Dansk Luthersk Forlag) □

En Herrens stridsmann

AV FINN WIDAR-KNUTZEN

"Da såg Sven at frelsesgrunnen ligg utafor mennesket i Kristus, at frelsa er ferdig, at synda er sona. Nå såg han at frelsa gjaldt han. Sven såg samstundes ein stor flokk menneske som gjekk under krossen og blodet og vart frelst og frigjort som han sjølv. Men han fekk også sjå ein endå større flokk som sa seg vera kristne, men dei gjekk forbi krossen, og dei gjekk fortapt."

Dette skriver Josef Tunglund i biografien sin om Sven Foldøen. Det er fra Foldøen sin omvendelse. Sven var født i Ryfylke i Rogaland i 1878 og døde også der 75 år senere, i 1953. Det var et langt og særmerket liv. Som ungdom utvandret han til Amerika, og våren 1902 kjøpte han seg 620 mål god, fet prairiejord. Han var 23 år gammel og en framtid som farmer på den amerikanske prærien i Dakota lå foran.

Sven var uomvendt då han kom til USA. Men rundt årsskiftet 1899/1900 ble han omvendt til Gud. Dette var enda to år før han kjøpte jord - "tok land" som det het. Etter omvendelsen kom kallskampen som endte med at eierskapet til amerikansk jord ble en kortvarig affære. Allerede etter noen måneder var jorda solgt og kursen satt mot gamlelandet.

Sven fikk raskt se frukter av sitt virke som forkynner. Allerede på hjemveien, i Amerika, gjennom staten Illinois ble han redskap til vekkelse i en by. Det førte til at han måtte

stansse der i byen i tre måneder. Etter å ha vært i Norge bare noen dager, brøt vekkelsen ut på øya Ombo i Ryfylke.

I 50 år reiste han som forkynner i Misjonssambandet og Josef Tunglund sier at "ingen har vore reiskap til så mange og store vekkingar som han i Rogaland og mest i Ryfylke".

Vi vender så tilbake til Svends egen omvendelse. Den fikk skjellsettende betydning for ham selv, men også for tjenesten han fikk, synet i og forståelsen av Bibelen og hans egen forkynnelse. Vi vil peke på tre sentrale moment.

For det første stod det tindrende klart for Foldøen at mennesket er en synder som ikke kan omvende seg selv. Han hadde selv prøvd å være en kristen ved en viljes-beslutning. Det gikk ikke. Han erfarte at å bli født på nytt var noe han ikke kunne ordne ved egne valg, viljes-avgjørelser eller beslutninger. Nei, det var et under, et verk av Gud. Og dette Guds verk gjorde Gud ved forkynnelsens dårskap. Den frelsende tro kommer av forkynnelsen som en hører og forkynnelsen som en hører kommer ved Kristi ord. Hemmeligheten var å høre troen forkynt.

Frelsesgrunnen ligger utenfor mennesket, i den Herre Jesus Kristus. Alt annet ble selvlaget kristendom, påhengt fromhet eller

egen innbilning. Når Guds Hellige Ånd får vekket syndserkjennelsen i hjerte, blir det ikke selvsagt å stå i et rett forhold til Gud. Da er det bare i Jesu Kristi forsoning en kan ha sin fred, i Kristi verk på Golgata. Hele livet vendte Sven Foldøen seg skarpt mot det selvsagte og den døde rett-troenhet. At en hadde den rette Gudskunnskap i hodet måtte ikke forveksles med å ha den levende tro i hjertet!

Dermed er vi over på det andre momentet. Det var alle de han så for seg som gikk korset forbi. De mente seg å være kristne. De kalte seg kristne. De gikk gjerne i kirke og bedehus, men var ikke frelst. De hadde ikke fått evangeliet åpenbart for sitt hjerte, og eide ikke den levende tro. Foldøen avslørte at bare en intellektuell forståelse av evangeliet ikke er det samme som en sann frelseserkjennelse, men bare en død forstandstro. På den andre siden var han også ”spesialist å avsløre farisearen, den sjølvrettferdige og lovtrælen”, sier Tungland i biografien. Uansett var målet det samme: At synderen skulle innse sin sanne stilling og bli reddet inn på sikker grunn.

For det tredje var et særmerke ved Foldøen

”den smerte og den lidning han bar med seg for at folk måtte bli frelst.” Denne nøden fikk jeg i fødsels gave, sa han. Han eide en brann for andres frelse som var helt sjelden. Og i møte med ikke-kristne, verdslige mennesker merket de hans omsorg. Tungland sier at ”uomvendte menneske møtte også hos Foldøen ein varme og ei omsut som dei før ikkje var vane med.” Men dette betyr ikke at han gikk på kompromiss med sannheten. Han skjulte ikke at uten Jesus går en evig fortapt. Nei, dette var noe av pulsslaget hos Foldøen. Nettopp omsorgen for deres evige vel lå tungt på han. ”Det var ei lidning for han å sjå folk leva borte frå Gud og gå fortapingsvegen” (Tungland).

Disse tre sidene ved Foldøens forkynnelser og virke har noe å si oss også i dag. Tydelighet når det gjelder Jesus som eneste veg til frelse, og den uforskyldte nåde for syndere i ham. Dernest redsel og advarsel mot død religiøsitet og kristendom uten liv i Gud. Og dessuten omsorg for sjelene og innsats for andres frelse.

Da Sven Foldøen døde kalla generalsekretær Tormod Vågen han ”ein av Herrens største stridsmenn i Norge”. □

Frafall

AV NILS DYBDAL-HOLTHE

Frafall er å vende seg bort fra noe. Det kan være politisk, moralsk eller religiøst. Og et frafall innebærer at en svikter noe vesentlig – ofte noe eksistensielt som gjerne har vart en tid. Det kan skje med enkeltpersoner, en folkegruppe eller et land. De svikter noe, og noe annet kommer i stedet. Det kan også være omfattende – som at et helt system faller bort. Et eksempel her er kommunismen i Sovjet. Nesten alt det gamle ble borte, og et nytt system ble innført. Et system er en ordnet sammenstilling av flere deler til en helhet.

Kristenlivet er også slik. Alt er blitt nytt, sier

Paulus. 2 Kor 5,17. En kristen får et fullstendig nytt liv. Det har vi sett mange ganger. Når noen blir en kristen, blir født på ny, forsvinner mange interesser. Et nytt liv oppstår på flere måter.

Men hva med kristentroen? Fra Guds side står det alltid fast. Han svikter ikke. Men vi kan forlate ham og svikte. Det kan skje at flere sider ved livet endres. Et helt ”system” faller bort og erstattes av et nytt. Det betyr at både tro og tanke blir annerledes. Nye tanker og ofte kan en ny moral erstatte det gamle livsmønster - alt blir nytt.

Hva som forsvinner først – troen eller livet,

kan være individuelt. Flere ting henger sammen hos en kristen. La oss gjøre det litt personlig.

Du tar imot Jesus ved troen, og du hører og forstår at alt er gratis hos Gud. Det er av nåde. Ef 2,8. Og nå forstår du etter hvert at selve livet må forandres. Rom 12,2. Du kan ikke stjele eller lyve – om du hadde praktisert litt av det før. Du kan ikke leve lenger som mange verdslige gjør. Det var mot Guds ord, og noe gjorde mange andre mennesker vondt. Det er mot de ti bud og ikke minst mot kjærlighetsbudet. Du begynner å se at du har sviktet din Skaper og Frelser. Du er

kommet inn i et nytt livsområde der Guds ord regulerer livet.

Men – så svikter du på ett bud. Det kan være det andre eller det sjette eller andre. I denne sammenheng er det likegyldig. Når du leker med tanken, er fallet nær. Hva med troen da? Du kan prøve å forsvare deg og forene tro og svik. I Guds øyne lykkes ikke det. Og du vil nok se det i øynene etter hvert, hvis du er ærlig..

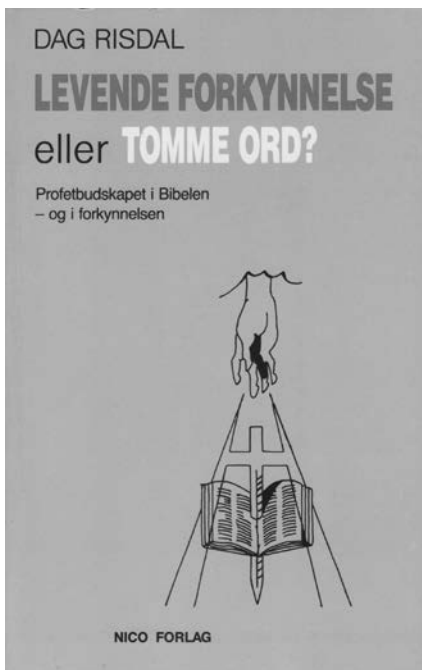
Hvis du fortsetter å leve i sviket, er faren nær til å fortsette med nye svik. Jo flere svik du tar, blir neste steg lettere. Det er alltid første gangs svik som er vanskeligst. Etter hvert vil du kanskje tenke og tale og leve mer likt den verdslige verden. For nå koster det mer og mer å tone rent flagg. For du har ikke noe rent flagg lenger. Du er kommet inn i et "systemfrafall". Profeten taler om et "evig frafall". Jer 8,5. Du vet det er galt. Men det koster livet å erkjenne og snu.

Og veien ut? Gå tilbake til begynnelsen! Hva skjedde da du ble en kristen? Mon ikke noe av dette var i din tanke: Du visste du var på feil vei. Du visste du hadde gjort synder i tanker, ord og gjerninger. Noe av det var mot mennesker, og det måtte du gjøre opp. Det var en tung gang. Men Gud gav deg mot, kraft og frimodighet til å gå. Og så fikk du gå til Jesus med alt. Han sier ennå: Jeg vil lege deres frafall. Hos 14,5.

Det ble en salig stund. En ungdom sa det slik etter en bønnestund: Det er som en byrde falt av meg. For du blir fri din fortid. Du får begynne på nytt, med et nytt liv der alt er nytt. Både tro og liv.

En konklusjon: Du kan ikke leve i bevisst synd og likevel være en kristen. Det er selvbedrag. Om frafallet er lite, har det en "evne" i seg til å øke. Det skal vi være våkne for ved alle "små" fall. Gud velsigne hver og en til å gå til Mesteren med alt. "Det er ennå rom". Luk 14,22. "Hvor salig da den som når alt farer hen har Jesus og himlen igjen."

(Samuel Francis Smith 1831). □

Bok:

"Levende forkynnelse
eller tomme ord?"

av Dag Risdal

Kr 50 pr. bok + porto

Bibelsk Tros kassettjeneste

Postboks 116, 4311 Hommersåk

e-post: olstokka@frisurf.no

Pest

AV KJELL HELLAND

I gammel tid var Israel i fleire hundre år delt i to. Den nordre delen, Nord-riket, eksisterte frå ca. 931 f. Kr til 722 f. Kr og hadde i alt nitten kongar. Så godt som, ja, truleg alle desse var kalvedyrkarar; avgudsdyrkarar. Og på den tida var det slik: Som kongen, så folket, for det var så godt som tvang å dyrka dei to kalvane som den første kongen i dette riket hadde sett opp, for han sa til folket: *"Sjå, her er gudane dine, Israel som førde deg opp frå Egyptarlandet"* (1 Kong 12,28).

Og det skulle visa seg at denne kalvedyrkinga ikkje let seg utrydda i løpet av dette riket sin ca. 200-årige eksistens. Først assyrarane si erobring og deportering av folket i 722 sette ein endeleg stoppar for ivesenet.

I landet vårt har me kanskje ikkje kalvedyrking, men dei åndeleg motane, ikkje først og fremst frå Paris, men frå Babylon, pressar på, så det i seinare tid har sige inn over oss eit underleg krav om å dyrka det perverse. Talsmennene for dette er kanskje ikkje så veldig mange, men larmar som ein stor her og går fram med veldig aggressivitet, og motstandskrafta i folket ser ut til å vera bortimot fråverande.

Denne forherliggjeringa av det unormale, det perverse og det som er mot naturen er i ferd med å gjennomsyra samfunnet vårt. Dei små vert

indoktrinerte heilt frå barnehagen med såkalla rosa kompetanse, som det så forførande heiter, og nåde den som har ei anna meining.

Det engelske ordet "pride" er eit namn på alt dette. Stoltheit!

For mange år sidan la eg merke til eit ord i Salme 12,9: *"... når det som er usselt vert sett høgt mellom menneskeborna."* Når det som er usselt vert sett høgt. No er det her.

I ordtøka 3,35 står det: *"Dei vise ervar ære, men dårane får berre skam."* I ein engelsk studiebibel vert siste delen av verset omsett på ein heilt annan måte. Nemleg slik: *"... but fools display dishonor."* I ein fotnote står det utdjupande: *"Literary: but fools raise up (elevate, exalt) shame (dishonor)."* Altså: Dårane løftar opp, glorifiserer skam og vanære. Dette samsvarar òg med den hebraiske grunnteksten.

Her har me det altså igjen. Det nedrige og uverdige vert løfta opp som noko stort, edelt og attråverdig - som pokalen som vert vunnen i ei idrettsturnering. Den vert ikkje sett på golvet.

I Esaia 5,20 står det: *"Ve dei som kallar det vonde godt og det gode vondt, som gjer mørker til ljøs og ljøs til mørker, som gjer beiskt til søtt og søtt til beiskt!"* Ve den som gjer slikt!

Midt oppi dette sender Herren pest utover jorda. Er det noko han vil sei oss? □

Uten Gud blir både ondskaperen og kjærligheten et problem

AV KJELL SKARTVEIT

"Fra da av begynte Jesus Kristus å gjøre det klart for disiplene sine at han måtte dra til Jerusalem, og at de eldste, overprestene og de skriftlærde skulle la ham lide mye. Han skulle bli

slått i hjel, og den tredje dagen skulle han reises opp. Da tok Peter ham til side og ga seg til å irettesette ham: "Gud fri deg, Herre! Dette må aldri hende deg." Men Jesus snudde seg og sa til

Peter: "Vik bak meg, Satan! Du vil føre meg til fall. Du har ikke tanke for det som Gud vil, bare for det som mennesker vil." (Matt 16,21–23)

Skal du kritisere kristen tro og få anerkjennende blikk, er det enkleste du kan gjøre å henvise til all ondskaper vi ser rundt oss, og peke på at dette ikke kan finne sted dersom kristendommen er sann. Den hevder jo at deres Gud både er allmektig og kjærlighet.

Lidelse, ondskap og død kommer i fokus i denne søndagens tekst for kirkeåret. Til disiplenes store forskrekkelse forutsier Jesus sin egen død og oppstandelse, og både Peters reaksjon og Jesu svar tør være velkjent. Peter tar Jesus til side og gir seg til å irettesette ham, og sier at noe slikt, altså at Jesus skal lide, dø og oppstå, ikke må få skje.

Det er vanskelig å vite hva Peter og de andre disiplene så for seg, men det er lite trolig at de forventet en henrettelse på et kors. Selv om lite tyder på at de trodde på et liv uten smerte, ble Jesu ord åpenbart for mye. Men som vi alle vet: Guds vilje for Jesus var ikke å slippe unna lidelsen, akkurat slik Jesus selv sier til Peter i slutten av tekstavsnittet.

For kristne har lidelsens realitet alltid vært en del av deres virkelighetsforståelse, men for deres kritikere har altså ondskaper vært et viktig argument mot dem. Det er som de ikke vil se at både Jesu lidelse og lidelsen generelt er noe av

kjernen i troen, ikke fordi det er den store selvmotsigelsen, men fordi det kun er i kristen tro den blir forståelig.

Den kjente ateisten Bertrand Russell deltok engang i en debatt med den katolske filosofen Frederick Copleston. Copleston spurte ham da hvordan han som ateist kunne si forskjellen på godt og ondt, og da svarte Russell: "På bakgrunn av hva jeg føler." I det berømte essayet "A Free Man's Worship" skriver Russell blant annet:

"Mennesket er produktet av årsaker som ikke hadde noen forutelse av resultatet de oppnådde; at hans opphav, hans vekst, hans håp og frykt, hans kjærlighet og hans tro, ikke er annet enn utfallet av tilfeldige sammenstillinger av atomer."

En kjent fotballtrener sa for noen år siden at han ikke kunne tro på Gud etter å ha vært på barneavdelingen ved St. Olavs hospital i Trondheim. Han ble ikke spurt om hvorfor lidelsene ble lettere uten Gud.

For å si det på en annen måte: I møte med det gudløse blir begrepene lidelse, død og smerte, men også glede og kjærlighet, irrelevante. De blir bare en subjektiv følelse, et resultat av tilfeldigheter, og det er absolutt grunn til å stille spørsmålet: I hvilken retning vil et samfunn gå når ateismen og troen på mangfoldet får bli dets normative utgangspunkt?

En ateist som i sin tid forstod dette, var C.S.

"DA GUD GREP INN"

"18 personer forteller sine vitnesbyrd"

Av Ove Eikje

Kr 100 + frakt

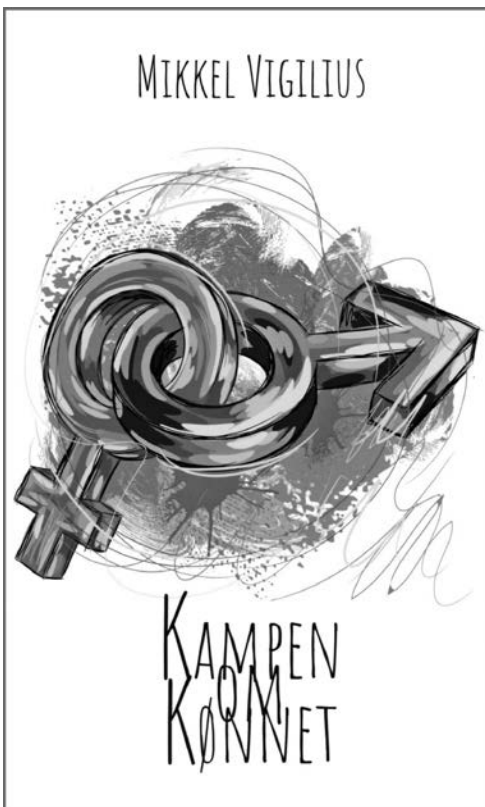
Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s 31).

Lewis. Han innså at han trengte Gud som moralgiver for å kunne argumentere mot Gud. Det var nemlig bare jødedommens og kristendommens Gud som ga argumentet om det ondes problem en mening. Det var i møte med det perfekte, det hellige, det var mulig å klage på smerten. En Gud som i kjærlighet hadde skapt oss, og som elsket og led med oss selv etter syndefallet.

Mens han fortsatt var ateist forstod C.S. Lewis at han ikke kunne klage på lidelsen. Den var der jo tross alt helt naturlig. Hvis du mener at det ikke bør finnes lidelse, at den er et problem du vil fjerne, kan du ikke bygge livet på et naturalistisk verdensbilde. I et slikt verdensbilde er nemlig etikk og moral fraværende som utgangspunkt for våre handlinger. Men Lewis forstod også at han ikke kunne holde på ideen om ondskaps problem etter at han, som han selv skriver, gikk

gjennom den mest ”nedslåtte og motvillige omvendelse i hele England”. Han snudde seg derimot til sine gamle allierte og påpekte at det var de som hadde et problem, både med hensyn til lidelse og glede.

For Gud og for kristne er lidelse og ondskap et problem for mennesket, men ikke for troen, snarere tvert imot. Vår forståelse av smerte, på samme måte som vår erfaring av kjærlighet og glede, bekrefter Guds natur og mening med skaperverket. Han har i Jesus Kristus vist oss hva som er hellig og sant. Det var derfor nettopp han var villig til å lide og bli slått i hjel. Fordi ondskaps og lidelsen er et problem, og bare han kunne være løsningen. □

”Til mann og kvinne skapte ham dem.”

(1 Mos 1,27)

I vår tid blir særlig den bibelske lære om de to kjønn angrepet.

Der er ikke bare to kjønn sies det, men mange, og vi kan fritt velge å veksle mellom de mange muligheter.

Våre barn skal ikke lære at de har et bestemt kjønn. De skal lære at de fritt kan velge kjønn. Transkjønnede skal støttes når de velger at annet kjønn enn det kroppen tilsier.

Hvordan skal vi som kristne forholde oss til disse tanker?

Boka ”Kampen om kjønn” belyser denne nye kjønnsideologien fra et bibelsk, biologisk og sjelesørgisk perspektiv.

Målet er å gi hjelp til å glede seg over Bibelens lære om de to kjønn.

Cand. theol. Mikkel Vigilius, som er lærer ved LMs Høyskole, er forfatter av heftet.

Boka koster kr 130 + porto.

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s. 31) □

Det jødiske påskemåltidet

AV JON OLAV ØSTHUS

Påskan (hebraisk pesach) er jødernes eldste bibelske høytid og en av de tre store jødiske pilgrimsfestene. Den feires til minne om jødernes utgang fra Egypt. Det er nok den høytiden i året som jødene forbereder seg mest til. Navnet på høytiden har sin bakgrunn i den siste av de ti plagene som rammet Egypt før Israelfolket fikk lov til å forlate landet. Dødsengelen gikk gjennom landet om natten for å drepe alle førstefødte i alle hjem som ikke hadde blod fra offerlammet strøket på dørkarmene rundt inngangsdøren. Men overalt hvor dødsengelen så dette blodet gikk han forbi – ordet pesach betyr nettopp å gå forbi. Tilsvarende heter det på engelsk ”passover”. I Den nye pakt har dette en mer åndelig betydning – ved at Jesu blod ble utrent som et soningsoffer for alle mennesker til alle tider. Og det gjelder for alle som tar imot Jesus som sin Frelser og Herre.

Jødisk tradisjon sier at enhver skal se på seg selv som om han eller hun var med på utgangen fra Egypt. Således blir påskemåltidet eller sedermåltidet betraktet som en personlig

feiring av å slippe ut fra slaveriet – de ble satt fri. Seder betyr orden – denne kvelden skal alt foregå i en bestemt orden og rekkefølge. Det er en typisk familie høytid med alle tilgjengelige generasjoner til stede. Det er veldig sentralt å formidle budskapet til den oppvoksende slekt. Ofte inviteres også venner eller andre som ikke har noen andre å feire sammen med. Samværet er både et måltidsfellesskap og et åndelig fellesskap hvor de ulike faser før og under utvandringen fra Egypt står sentralt. Da leses det fra Haggadah, et hefte hvor utgangen fra Egypt står sentralt. Dette heftet forklarer også ritualene og hvordan sederen skal gjennomføres. Måltidet varer ofte i mange timer – men likevel er det ikke kjedelig fordi alle rundt bordet er involvert på en eller annen måte. Jødene elsker jo diskusjoner – og under dette måltidet er det en viktig del av fellesskapet å samtale om de ulike tekstene som leses. Sedermåltidet blir således en frisk kombinasjon av læring, diskusjon og tradisjon. Sang er ofte også en viktig del av programmet for kvelden. Følgelig er det ikke bare en fortelling om utgangen fra Egypt – under måltidet skal man både se, lukte, føle og smake på hva det innebar å bli frigjort fra slaveriet i Egypt.

En sentral del av forberedelsene for påskan er å tømme huset for brød, kjeks, kaker og all annen mat laget av mel som kan svelle. Alt dette erstattes med såkalt matza – som er en slags kjeks laget av ugjæret deig. Det står svære paller med slik kjeks i butikkene i Israel før påskan. (Den minner litt om den gode gamle kapteinkjeksken i Norge, som for øvrig nå ikke lages lenger.) Dette henger sammen med at jødene ikke hadde tid til å la brødet heve seg da de forlot Egypt. Derfor stekte de det med en gang for å kunne ta det med seg ut i ørkenen som en del av matpakken - kfr. 2 Mos. 12,14. Dette medførte også at den var lettere

”Normløst”

”Hvordan radikal kjønnteori erobret Norge”

Av Kjell Skartveit

Kr 398 + frakt

Se annen kontaktinfo
bakerst i bladet (s 31).

å bære og hadde lengre varighet. Noen kaller det fattigdommens brød - fordi det er enkelt og billig å lage, for de som lager den selv. I løpet av 18 minutter går det fra å være mel og vann til å bli ferdig kjeks. Men i Israel antar jeg de fleste kjøper den maskinlagde typen i butikken. Noen ser også en større symbolikk i dette – de ønsker å leve enkelt og i ydmykhet og takknemlighet for sin oppnådde frihet etter å ha sluppet ut av slaveriet.

Jeg har selv flere ganger hatt det privilegium å være med på å feire påskemåltid i Jerusalem. Det har gitt meg minner for livet.

Tidspunktet for feiringen fremgår av 2 Mos 12,18: *“I den første måneden, om kvelden på den fjortende dagen, skal dere ete usyret brød. Det skal dere gjøre helt til om kvelden på den tjueførste dagen i samme måned.”*

For 2021 er jødisk påskeaften 27. mars og siste dag i feiringen er 3. april. Feiringen varer i 7 dager (noen steder i diasporaen i 8 dager) og innledes med påskeaften som også kalles også seder-aften. Det er da påskemåltidet gjennomføres. En av de viktigste forberedelsene til denne kvelden er å klargjøre de minimum seks retter eller gjenstander som skal være på sederfatet – et relativt stort fat som er inndelt i flere separate områder. De seks rettene er: Et hardkokt egg, et stekt kjøttbein av lam, maror (bitre urter), persille, charoset (blanding av frukt – f.eks. eple, fiken eller dadler -, vin og nøtter) og chazeret (andre bitre urter). Alle

disse tingene har sin bestemte funksjon – og det henvises til dem flere ganger i løpet av kvelden.

De enkelte delene har mye symbolikk og kan kort forklares slik:

Harddkokt og litt brendt egg: Først kokes egget, deretter brennes det litt, enten over et stearinglys eller på en stekepanne. Dette er et symbol i flere ulike kulturer – ofte innebærer det vår og fornyelse. Her er det en erstatning for offeret som ble gjennomført i tempelet. En annen vanlig fortolkning er at egget er som det jødiske folk – dess “varmere” du gjør det for dem – dess tøffere og hardere blir de. Og egget blir ikke spist under måltidet - det er viktig at skallet ser ut til å være godt kokt.

Stekt kjøttbein av lam: Dette viser tilbake til måltidet som ble inntatt umiddelbart før utgangen av Egypt. Noen mener også at det symboliserer Guds utrakte arm mot sitt folk. De messianske jødene ser selvsagt også parallellen til Jesus og hans offergjerning for oss alle – Guds lam som bærer verdens synd.

Maror – (bitre urter): Dette gir tårer i øynene til minne om bitterheten under slaveriet i Egypt. Men det skal også minne deltakerne om destruktive avhengigheter eller annen form for trelldom de selv måtte streve med.

Karpas eller persille: Dette representerer de gode tidene jødene hadde de første årene under oppholdet i Egypt - kfr. siste del av 1 Mosebok. Men dette endret seg etter hvert som jødene ble mer tallrike. Som minne om den økende

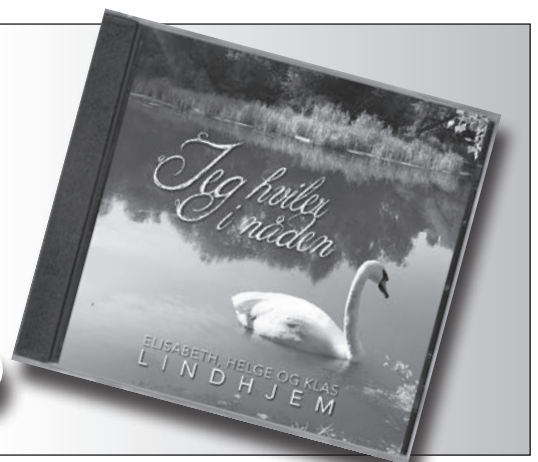
CD

”Jeg hviler i nåden!”
av Elisabeth, Helge og Klas Lindhjem

Kan bestilles via våre nettsider:
www.bibelsk-tro.no

Se annen kontaktinfo bakerst
i bladet (s. 31).

Kr 200,-

motstanden er det en del som dypper persillen i en skål med salt vann eller eddik. Således skal de smake litt på det nye håpet fra den nye fødsel og tårene som rant som følge av de krevende omstendigheter de levde under. Noen familier benytter kokte poteter i stedet for persille – dette er en videreføring av en tradisjon fra Øst-Europa hvor det kunne være vanskelig å få tak i friske grønnsaker. For øvrig er det vanlig for deltakerne å vaske hendene for denne delen av måltidet inntas. Her kan det også for de messianske jødene gjøres en parallell til Jesu lidelse på Golgata da han var tørst og fikk eddik-vin å drikke.

Charoset: Dette er godt å spise – men står bl.a. som symbol på mørtelen jødene benyttet da de måtte lage murstein til bruk under sine byggearbeider i Egypt. For enkelte sefardiske jøder kan det også representere et fruktbarhetssymbol.

Chazeret: Dette er den andre typen bitre urter – f.eks. en salat eller noe annet grønt. Dette symboliserer det samme som Maror – men man skal ha en dobbel dose av det bitre for liksom å understreke hvor krevende slaveriet i Egypt var.

Det står ofte en eller flere skåler med salt vann på bordet – de brukes til å dyppe noen av sederrettene i for ytterligere å markere tårene

og slitet – men også for å markere renheten som saltet bidrar til.

I tillegg spises det en god middag (kjøtt eller fisk), det spises matza og drikkes fire små beger vin. Disse fire begrene representerer de fire bibelske løfter gitt i 2 Mos 6,6-7a: *”Si derfor til Israels barn: Jeg er Herren. Jeg vil føre dere ut fra de tunge byrdene egypterne har lagt på dere og befri dere fra trellearbeidet under dem. Jeg vil forløse dere med utrakt arm og med store straffedommer. Jeg vil ta dere til mitt folk, og jeg vil være deres Gud.”* Andre sier at de fire begrene representerer hver av de fire bokstavene i Guds navn som jødene hverken skriver eller uttaler med munnen.

Ellers er det veldig ulike tradisjoner fra familie til familie – bl.a. avhengig av hvor slekten har bodd opp gjennom årene. Messianske jøder kan ha spesielle nytetamentlige elementer med i feiringen. Jeg opplevde en gang at mine føtter, under forbønn, ble vasket av en sentral messiansk leder i Jerusalem. Det var en veldig sterk opplevelse. Fotvasking var jo et typisk slavearbeid – Jesu vasking av disiplenes føtter under måltidet viser også hvor viktig det er at Jesu etterfølgere skal være tjenere for hverandre.

Det er ofte også dekket for en ekstra person

til måltidet. Tanken bak dette er at det skal være plass for profeten Elias dersom han skulle komme – men uansett ønsker alle at Elias' ånd skal være over fellesskapet og måltidet. Vår bønn må være at Jesus Messias må få komme inn og fylle denne stolen med sitt nærvær og sin ånd. I løpet av måltidet leser de messianske jødene også mye fra evangelietekstene om Jesu lidelseshistorie.

Så må jeg også nevne "Afikoman". Det betyr "det som kommer etter" eller "dessert". Det oppstår ved at man bryter en matza i to, og så pakker inn den ene halvdel i et klede eller en spesiell "lomme"/"veske" for dette, og gjemmer det et sted i huset. Senere, under måltidet, leter barna (eller alle, avhengig av tradisjon) etter dette, og en kan ikke gå videre i Haggadahen/måltidet før det er funnet. Den som finner Afikoman-en får vanligvis en form for premie. Det er også tradisjon hos en god del jøder at barna får gaver mer generelt, litt som julegaver i Norge.

De messianske ser på Afikoman som et bilde på Jesus, og bruker så denne matzadelen, etter at den er funnet, som brød for nattverden.

Men i de aller fleste sedermåltid er det slik at alle skal spise en liten bit av Afikoman-en.

Avslutningen av måltidet foregår ofte ved sang av det store Hallel – som er Salme 113 – 118 i Bibelen. Det er disse salmene det

vises til i Matt 26,30: "Og da de hadde sunget lovsangen - - -"

Helt til slutt sier de sammen – også de som bor i Jerusalem: "Leshanah haba'ah b'Yerushalayim" – Neste år i Jerusalem. For de som allerede bor i Jerusalem tenkes det da på det nye og gjenoppbygde Jerusalem.

Det er all grunn for jødene å markere utgangen fra Egypt som en milepæl i deres historie fordi det er et pålegg fra Herren selv. Å være fri (fra slaveriet) er et veldig sentralt element for å kunne få et godt liv. Dog vil det alltid være slik at den virkelige friheten kun finnes gjennom fellesskapet med Jesus – ref Joh 8,36: "Får da Sønnen frigjort dere, da blir dere virkelig fri."

Videre er det et tankekors at det står i Jer 16,14-15: "Se, derfor skal dager komme, sier Herren, da det ikke mer skal bli sagt: Så sant Herren lever, han som førte Israels barn opp fra landet Egypt! – men det skal bli sagt: Så sant Herren lever, han som førte Israels barn opp fra landet i nord og fra alle de landene som han hadde drevet dem bort til. Og jeg vil føre dem tilbake til deres land, det som jeg ga deres fedre." Noe tilsvarende står også i Jer 23,7-8. En vanlig tolkning av disse avsnittene er at de gjelder den tilbakevendingen av jødene fra aller verdenshjørner som finner sted i våre dager – rett foran våre øyne. □

NY CD!

"Jesu kjærlighet"
med sang av ungdomskoret Gledesbud.

Kan bestilles via våre nettsider:
www.bibelsk-tro.no

Se annen kontaktinfo bakerst
i bladet (s. 31).

Bibelsamlingen på Audnastrand leirsted

(På grunn av Covid-19 kan bibelsamlingen bli avlyst!)

12.-16. juli 2021

**Motto: "Ha takk, o Jesus, for korsets smerte"
Talere: Svend Åge Jacobsen og Øyvind Samnøy**

Mandag 12. juli

Kl 16.00 Registrering

Kl 18.00 Kveldsmat

Kl 19.30 Åpningsmøte. Jacobsen taler. Samnøy avslutter møtet

Tirsdag 13. juli

Kl 08.30 Frokost

Kl 11.00 Familiemøte. Samnøy taler.

Kl 13.00 Middag

Kl 15.30 Kaffe

Kl 16.00 Bibeltime. Jacobsen. "Hva betyr Jesus blod og hvordan brukes det i Johannes Åpenbaring"

Kl 18.00 Kveldsmat

Kl 19.30 Møte. Samnøy taler.

Onsdag 14. juli

Kl 08.30 Frokost

Kl 09.30 Bønn. Bibeltime. Jacobsen. "De sju saligprisningene i Johannes Åpenbaring"

Kl 13.00 Middag
Kl 15,30 Kaffe
Kl 16.00 Sangmøte
Kl 18.00 Kveldsmat
Kl 19.30 Møte. Samnøy taler.

Torsdag 15. juli

Kl 08.30 Frokost
Kl 09.30 Bønn. Bibeltime. Jacobsen. "Johannes Åpenbaring 21,5-8, Guds tale."
Kl 12.30 Middag
Kl 15.00 Tur
Kl 18.00 Kveldsmat
Kl 19.30 Møte. Samnøy
Kl 21.30 Forfriskninger. Frie vitnesbyrd.

Fredag 16. juli

Kl 08.30 Frokost
Kl 09.30 Bønn. Møte. Jacobsen taler: "Vekter! Hvor langt på natt?"
Kl 11.00 Møte. Samnøy taler.
Kl 12.30 Middag med avslutning
Kl 11.00 Møte. Samnøy taler.
Kl 12.30 Middag med avslutning

Priser for 2021:

Døgnpriser: Voksne kr 600, ungdom 13-19 år kr 350, barn 5-12 år kr 200, Familie maks kr 1900. Loftstrom kr 500. For vask av rom betales kr 180. Campingvogn/bobil kr 110 pr døgn. Telt: kr 110.

Ta gjerne med laken, dynetrekk og putetrekk. Leie av trekk koster kr 120.

Priser for enkelte måltid:

Voksne: Frokost kr 120, middag kr 180 og kveldsmat kr 130.
Ungdom: 13-19 år: Frokost kr 90, middag kr 120 og kveldsmat kr 90.
Barn 5-12 år: Frokost kr 60, middag kr 90 og kveldsmat kr 60.
Dersom de som bor i Campingvogn/bobil og telt inntar alle måltid i spisesalen, betales ikke leiepris for Campingvogn/bobil og telt.

Info/påmelding:

Dagfinn Natland, tlf 52799807/95129320, e-mail: dnatland@frisurf.no
eller til

Olav Hermod Kydland, tlf 91860275, e-mail: olav.kydland@lyse.net

Et godt budskap

AV CARL OLOF ROSENIUS

”Fordi Gud i Kristus forlikte verden med seg selv” (2 Kor 5,19).

Her ser vi hva evangeliet er: Evangeliet er ikke som mange tror, et løfte, men et budskap om løfter som alt er oppfylte. Det taler ikke om noe som skal skje, men om noe som har skjedd. Evangeliet er i seg selv en realitet, enten vi tar imot det eller ikke. Det har sin gyldighet enten vi tror det eller ei.

Det er på dette punkt det særlig er uklart for alle dem som evangeliet aldri har blitt noe evangelium for. De lever i den tro at Gud skal forsones, og at synden skal utslettes og ser ikke at Gud er forsonet, og at synden er utslettet. Men var det slik, så var det jo slett ikke noe evangelium.

Nei, evangeliet er et godt budskap om

noe som alt er skjedd – det som skjedde utenfor Jerusalems murer på Guds store forsoningsdag. *”Vi er blitt forlikte med Gud ved hans Sønnens død, dengang vi var fiender” (Rom 5,10).*

Tenk om vi rett kunne tro og fatte; at all den synd som finnes i verden – også den synd som nettopp nå engster og uroer oss – ble for over nitten hundre år siden ved Kristi død utslettet, ja, kastet i havets dyp. At Gud alt da ble forsoner med hele verden, og en fullkommen rettferdighet gjort i stand for alle. Da skulle evangeliet virkelig bli evangelium for oss.

(Fra Kristus – vår rettferdighet. 11.dag)

Jacob Traasdahl – forkynner og åndelig leder

AV OVE SANDVIK

En av de store åndelige ledere andre halvdel av 1800-tallet, var Jacob Traasdahl. Han er kalt rosenianismens far i Norge, og var både en mektig forkynner og en aktet leder for indremisjonsbevegelsen på Vestlandet.

Det er pinsestevne i Johanneskirken i Gøteborg 9. juni 1867. Kirken er stappfull, ikke minst fordi den kjente forkynneren Carl Olof Rosenius skulle tale. Rosenius var 51 år og hadde hatt to slagtilfeller, ett i 1865 og ett i 1866. Han var nå i tålig god form, og mange gledet seg til å høre hans frigjørende forkynning.

En av tilhørerne var en ung forkynner fra Norge. Han hadde hatt flere møter sammen med Rosenius, og satte han veldig høyt som sjelesørger og forkynner. Nordmannen het Jacob

Traasdahl og var i Gøteborg som indremisjonær i Evangelisk-Luthersk Missionsforening. Jacob var 29 år, han var stor av kroppsbygning og selv en mektig forkynner. Han var blitt åndelig frigjort ved å lese Rosenius sine bøker.

Det er tid for dagens tale, og Rosenius går opp på talerstolen. Han ber ei bønn og sier noen innledende ord før tekstlesningen. Men før han får lest dagens tekst, faller han om på talerstolen. En av dem som stormer opp for å hjelpe, er Jacob fra Norge. Han er med og bærer Rosenius ned av talerstolen og får hjulpet Rosenius til Sahlgrenska sykehus. Her blir det konstatert et tredje hjerneslag. Rosenius kom seg raskt igjen, men allerede på nyåret 1868 ble han syk på nytt, og døde 28. februar, kun 52 år gammel.

Hvem var så denne storvokste norske

lekpredikanten i Gøteborg? Vi skal følge han gjennom et spennende og innholdsrikt liv

Oppvekst på Lesja

Den 13. juni 1837 var det bryllup på Lesja, noen få mil vest for Dombås, øverst i Gudbrandsdalen. Da ble den 30 år gamle Ole Jacobsen Nestande viet til sin kjære Mari Syversdatter Bottem. Mari var fem år yngre enn Ole. Etter bryllupet drev de gården Nistugu på Nestande, deretter bodde de ei kort tid på Mari sin heimegård på Bottem, før de kjøpte gården Søre Tråsdalen i Kjøremsgrenda på Lesja i 1842.

Allerede 7. januar 1838 ble deres første barn født. Han fikk som skikken var, navn etter farfar Jacob. Jacob Olsen Nestande ble døpt 21. januar samme år. Da foreldrene flyttet til Søre Tråsdal, tok de etternavnet Traasdahl. Etter Jacob, kom barna på rekke og rad: Marit (f. 1839), Syver (f. 1842), John (f. 1844), Thomas (f. 1846), Marit (f. 1848), Ole (f. 1852), Mari (f. 1856) og Pernille (f. 1859).

Mari og Ole var haugianere, og Jacob vokste derfor opp i en kristen heim. Heimen var preget av stor nøysomhet og streng gudsfrykt, og det var ofte samlinger om Guds ord i heimen. Jacob var en kvikk, livlig og helst litt vilter

gutt. Etter endt omgangsskole, var det tid for konfirmasjon. Den sto i Lesja kirke 8. august 1852. Samme året som Jacob ble konfirmert, gikk det en stor haugiansk vekkelse over Lesja. Jacob var sterkt kalt av Gud, men det kom ikke til noe åndelig gjennombrudd for han.

Foreldrene så nok at det bodde noe ekstra i gutten, så etter konfirmasjonen fikk han gå tre år på ungdomsskole hos onkelen, Nils Jordhøy, som var gift med mor Maris søster. Etter endt ungdomsskole, bestemte Jacob seg for å reise bort, og kursen ble satt mot Fredrikstad.

Malerlærling i Fredrikstad

Jacob ankom Fredrikstad på nyåret i 1857. Han var da blitt 19 år gammel. Han fikk seg lærlingeplass som maler, og trivdes med det. Som den livlige ungdommen han var, fikk han seg snart mange gode venner. Selv om han kjente på et stadig kall til å bli frelst, søkte han vennelag blant ungdom som ikke var kristne.

Etter ei tid ble han glad og forelsket i ei jente fra byen. De bestemte seg for å slå seg sammen for godt, og inngikk derfor forlovelse. Men kort tid etter at forlovelsen var inngått, slo jenta opp, og Jacob ble nedfor og mistet livsgnist. Mens han var i denne livskrise, fikk han kontakt med noen metodister, og disse

Vi ønsker å gi deg

åndelig veiledning

- Oppbyggelige stykker
- Bibelstudieserier
- Sjelesorg
- Kristen etikk
- Trosforsvar
- Aktuelle spørsmål
- Sang og musikk
- Med mer

Seks nummer i året for kr. 180,- (studenter: 160,-)
Tegn 2021-abonnement nå, og du får GRATIS nr. 5 og nr 6/2020!

Sendes til:

Bibelsk Tro
Postboks 67
4349 Bryne

Betales med giroblankett som følger med første tilsendte blad.

Navn: _____

Adr: _____

Kan også bestilles på Internett:
www.bibelsk-tro.no

hjalp han gjennom den tunge perioden.

I metodistkirken fikk han også åndelig hjelp, selv om han ikke kom gjennom til et frigjort liv med Gud. Han valgte å bli medlem av metodistkirken, og meldt seg derfor ut av statskirken. Etter en tid kom Traasdahl over noen av Carl Olof Rosenius sine bøker og blader. Her fikk han hjelp, og ble frelst og fri. Etter det var hele hans kristenliv og forkynnelse preget av Rosenius sitt frigjørende Kristus-budskap.

Ikke lenge etter denne åndelige frigjøring, begynte Jacob å forkynne Guds ord i Fredrikstad og ulike bygder i Østfold. Det merktes at han hadde ei særpreget vekkende og frigjørende forkynnernådegave, så han ble mye etterspurt som forkynner.

På nyåret 1862 var han blitt 24 år og var ferdig med læretiden som maler. Han bestemte seg derfor for å sette kursen heimover, og benyttet anledningen til å ha mange møter underveis. Vel heime på Lesja ble han mye brukt som forkynner. Mange tok vel imot hans vitnesbyrd, men mange av de gamle haugianerne var skeptiske. De syntet forkynnelsen hans var altfor lett.

Kristiansund

Etter en tid heime hos foreldrene, flyttet Traasdahl til Grytten i Romsdal. Her

praktiserte han sin utdanning som maler om dagen, men var ofte ute på møter om kveldene og i helgene. Han ble en god venn med Fredrik Aandahl, som overtalte han til å komme tilbake til statskirken. Jacob meldte seg derfor ut av metodistkirken, og ble værende i statskirken resten av livet.

Utpå høsten 1862 flyttet Jacob videre til Kristiansund. Også her ble det malingsarbeid for å tjene penger til livets opphold, men samtidig var det forkynnertjenesten han brant mest for. Som i Lesja, var også de gamle haugianerne i Kristiansund skeptiske til de frigjørende toner i Traasdahl forkynnelse. De kalte forkynnelsen hans for "sjelefordervende lære" og stengte bedehuset for han. På det siste møtet han fikk ha på bedehuset, ville han forklare seg, men da slukket de lyset. Likevel opplevde han at folk strømmet til hans møter, og det ble store vekkelse. På nyåret 1863 kom en kjent svensk roseniansk forkynner og sanger, Oscar Ahnfeldt, og sto sammen med Jacob i vekkelsesmøtene.

Malerarbeidet passet ikke sammen med hans forkynnerkall, så han lærte seg bokholderi og tok handelsborgerskap. 18. august 1863 kjøpte han et hus for å drive bokhandel. Denne butikken drev han selv, mens han var i Kristiansund. Senere

Støttefond for evangelisk arbeid og misjon

Stiftelsen På Bibelens Grunn
v/Edvard Jekteberg
Persokkrossen 3
4346 Hafrsfjord
Bankkontonr. 3201.59.73713
Vipps: 538699 mrk. Støttefondet

var det andre som drev butikken for han. Bokhandelen ble solgt 24. januar 1873.

En viktig hendelse skjedde, mens han var i Kristiansund. Her traff han henne som skulle bli hans kjære og trofaste kone gjennom de kommende 36 år. Anna Hoseth var datter av Martha og Knud Hoseth, som også var kjøpmenn. Anna var svært kunnskapsrik, og kunne både engelsk, tysk og spansk. Anna og Jacob kom til å utfylle hverandre veldig godt.

Ryktene om den mektige vekkelsesforkynneren i Kristiansund, nådde også ut over landets grenser. I 1864 fikk han kall, både fra USA og fra Gøteborg i Sverige. Han svarte ja til kallet om å bli indremisjonær i den Evangelisk-Luthersk Missionsforening. Hans kjærlighet til Rosenius, var nok en medvirkende årsak til at Sverige ble valgt. Der fikk han flere ganger være sammen med både Rosenius og Ahnfeldt på møter, og som nevnt over, var han også med på møtet da Rosenius fikk sitt tredje slag.

Familien ble i Sverige i fire år. Da de brøt opp, fikk Jacob med seg en god attest fra vennene i Sverige: ”Jakob Traasdahl har i denne tid i alle henseender oppfylt de til hans viktige kall hørende plikter. Særskilt vil styret for Evangelisk-Luthersk Missionsforening med taknemlighet til Herren erkjenne den nåde som er blitt tildelt Traasdahl – nemlig at han uten parti-sinn – med blikket alene festet på Herren Jesu ære og hans rikes utbredelse, - har arbeidet til stor velsignelse og ført mange sjeler til levende tro og bidratt til at kjærlighetsbåndet er blitt fastere sammenknyttet.”

Nytt kort opphold i Kristiansund

På vei heim fra Gøteborg, tok familien turen via Danmark. Her fikk han også noen rike uker med forkynnelse av Guds ord, før de flyttet tilbake til kjente trakter i Kristiansund. Her fortsatte han med en kombinasjon av forkynnelse og bokhandel. Oppholdet i byen ble kort også denne gang, men han var tilbake i Kristiansund på preke-turer flere ganger. På et besøk i 1872, var han med å

starte søndagsskolearbeid i byen.

Anna og Jacob fikk sju barn. De to første ble født i Gøteborg, den neste i Kristiansund og de siste i Bergen. Barna het Ole (f. 1865), Marta Marie (f. 1867), Jakob (f. 1869), Anna Christine (f. 1871), Mathilde Henriette (f. 1873), Fredrikke Christine (f. 1876) og Hildur Charlotte Marie (f. 1879). Sønnen Ole flyttet senere tilbake til Kristiansund, hvor han virket som sekretær for ynglinge-foreningen. Senere ble han prest både på Frøya og på Ørlandet.

En åndelig høvding i Bergen

Bergen Indremisjon ble stiftet i 1863. Foreningen var den første tiden sterkt preget av haugianismen, og ingen lekmenn fikk lov å tale på foreningens møter. Likevel ble Jacob Traasdahl kalt til forkynner i foreningen i 1870, og Traasdahl svarte ja. Dermed ble det på ny flytting for familien fra Kristiansund.

Jacob Traasdahl kom til Bergen med en ny og frisk forkynnelse, som satte sjelene i frihet. Det samlet seg så mye folk under Traasdahls talerstol, at det ikke var mulig å oppspore store nok lokaler. Vekkelsen brøt ut, og mange nye ble vunnet for himmelen. I sin forkynnelse la Traasdahl hovedvekt på å forkynne evangeliet. Han var mild i innbydelsen, men kunne være hard når han ville ramme den falske gudsyndelse og hykleriet.

Vekkelsen i Bergen gav mange frukter, også ut over at folk ble frelst. I 1871 startet han søndagsskole for barn, med tilknytning til Bergen Indremisjon. På de første samlingene kom det 550 barn til det som ble kalt for bibellesninger for barn. Dette blir regnet som oppstarten for søndagsskolearbeidet i Bergen. Jacob var også med å starte Israelsmisjonen i Bergen, og var styremedlem i perioden 1875-1897, med unntak av ett år. Han var også foreningens første formann.

Fortsetter i neste nummer (nr. 4)

Medarbeidere og skribenter i dette nummeret:

Carl Olof Rosenius (1816-1868)

Svensk vekkelsesforkynner og redaktør av "Pietisten".

Finn-Widar Knutzen

Født 1965 i Volda. Cand.agric NMBU 1991. Videreutdanning i kristendomskunnskap, pedagogikk og skoleledelse. Har arbeidet ved flere kristne friskoler. Fritidsforkynner.

Gunnar Holth

Født 1946 i Råde. Kristelig Gymnasium 1963-66. Oslo off. lærerskole 1966-69. Kristendom grunnfag ved NLA 1969-70. Lærer/husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970-73. Lærer. Medlem av NLMs hovedstyre 1976-82. Fritidsforkynner.

Hans Erik Nissen (1938-2016)

Cand.theol. ved København Universitet 1965. Sogneprest i København 1966-70. Forstander ved Luthersk Missionsforenings Højskole, Hillerød, fra 1970-2003

Ingebræt Thorkildsen (1831-1916)

Bibelbud i Lutherstiftelsen 1869-73.

Forkynner.

Jon Olav Østhus

Født på Fogn (Finnøy kommune) i 1953. Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i 1979. Ledende stilling i et internasjonalt oljeserviceselskap.

Kjell Helland

Født 1953 i Eikelandsosen i Fusa. Utdannet som adjunkt. Underviste i 27 år ved Sygna vidaregående skole i Balestrand. Har vært ungdomsarbeider i Indremisjonsskipnaden og kretssekretær i Den indre Sjømannsmisjon. Er nå pensjonist.

Kjell Skartveit

Født 1967 i Stavanger. Lektor med hovedfag i statsvitenskap, med fagene sosialøkonomi, bedriftsøkonomi og historie i tillegg. Underviser ved Wang Toppidrett i Stavanger.

Mikkel Vigilius

Født 1963 i Danmark. Cand. theol. i 1994. 1994-1997 ungdomssekretær i LM. 1995-2000 formann i KFS. 1997-

2001. Ph.d. - ved en avhandling om misjonsforeninger og folkekirke i Skandinavia. Fra 2001 bibelskolelærer på LMH, Hillerød. Redaktør av "Nyt Liv".

Mauritz Andreas Brekke (1878-1951)

Prest, sjømannsprest og døveprest.

Nils Dybdal-Holthe

Født 1934 i Vikedal. Eksamen i pedagogikk og mellomfag i kristendom ved Lund universitet i Sverige. Volda lærerskole (1968). Spesialpedagogikk grunnfag (1971). Har vært lærer og forkynner i flere år. Generalsekretær i Muhammedanermisjonen 1986-1993. Nå frivillig forkynner.

Ove Sandvik

Født i 1960 på Jørpeland og er bosatt på Jørpeland. Lærertidannet. Ansatt i N.L.Misjonsamband siden 1986 i forskjellige stillinger. Er nå forkynner i NLM Region Sørvest.

Øivind Andersen (1905-1994)

Cand. theol. 1931. Lærer og rektor ved Fjellhaug skoler i ca 45 år.

M Ø T E R

Bibelsk Tro – Skjæveland

Dag	Dato	Kl.	Taler/møte
Søndag	09. mai	11.00	Alfred Salte
Søndag	16. mai	11.00	Axel Saxe
Møter pinsen.	22. – 24. mai		J. P. Samdal og F. -W. Knutzen. NLL
Søndag	30. mai	11.00	Eivind Ydstebø
Onsdag	02. juni	19.30	Bibelgruppe
Søndag	06. juni	11.00	John Peder Samdal
Onsdag	09. juni	19.00	Sigve Bø. Ordet og Israel
Søndag	13. juni	11.00	Terje Thorsen
Søndag	20. juni	11.00	Sølve Salte
Søndag	27. juni	11.00	Jon Olav Østhuis
Søndag	04. juli	11.00	Jakob Trodahl
Onsdag	07. juli	19.30	Bibelgruppe

På nettstedet www.begynn.no finner du alltid oppdatert møteoversikt!

Et lite utvalg fra vårt utsalg:

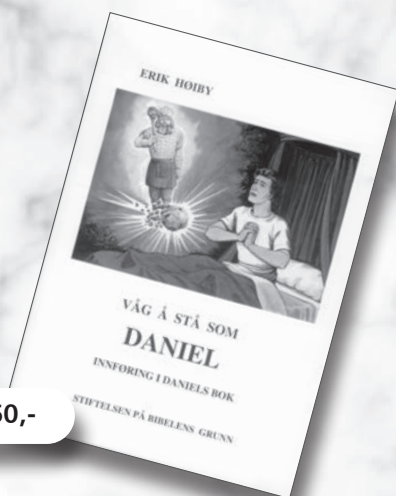
Mot kveld

Undertittel: "Guds plan skal bli fullført".
Bok av Kristian Fagerli.

Kr 150,-

Våg å stå som Daniel

Innføring i Daniels bok.
Bok av Erik Høiby.

Kr 160,-

Jesu kjærlighet

Ny CD med sang av ungdomskoret Gledesbud fra Namsos. Utgitt på Basunen forlag.

Kr 200,-

Porto kommer i tillegg til de ulike priser på bøker og CDer!

Bibelsk Tros kassettjeneste
Postboks 116, 4311 Hommersåk
E-post: olstokka@frisurf.no

Bankgironummer: 3290.07.77786

Det er enkelt å bestille via våre nettsider:

www.bibelsk-tro.no

Artikler, taler, litteratur og musikk

Fortell ham alt

**Fortell ham alt! Du eier jo en Fader som gjerne hjelpe vil i smått og stort,
han som for Jesu skyld din synd forlater, vil ingen hjelpeløse vise bort.**

**Fortell ham alt! Det meget bedre høres enn du kan føle i din fattigdom.
Hvert bønnesukk som i ditt hjerte røres, det høres klart i himlens helligdom.**

**Fortell ham alt! De skynder seg i himlen med hjelp til dem som tigger her på jord.
De ser så godt her ned i folkevrimlen, og kjenner nøye stedet hvor du bor.**

**Fortell ham alt! Å, nevnt din svake side, fortell ham synden med det navn den bær!
De onde ånder vil i lyset lide, de trives bare der hvor mørket er.**

**Fortell ham alt, det tunge og det svære, som du i tanken venter på din vei!
Den tyngste byrde som du prøver bære, er den du selv på forhånd lager deg.**

**Fortell ham alt, så er det ei ditt eget, da har han det i sine hender tatt!
For ham er aldri noen ting for meget, som seg ved kraftens høyre hånd har satt.**